

DEBRECZEN

Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSAG

Egyes szám ára: 4 oldalas 1 pengő
6 oldalas 1'50, 8 oldalas 2 pengő.

Az értelmiség

„Az értelmiségre szükség van!”
Egész az unalmasságig megalkopított ezt már eddig minden párt. A megállapítás helyes. Ertelemiség nélkül egyetlen állam sem állhat fenn. Ha társadalmi életünk színteréről ezt az osztályt félreállítanánk, közigazdasági, egészségügyi, ipari, közoktatási, kulturális gépezetünk működése megállna, állami életünk esdőt mondana. Az értelmiségi osztály fenntartása, zavartalan működése van olyan fontos állami közérdek életünkben, mint akár az ipar, kereskedelem vagy a földművelés. Az értelmiség az állam csontváza, izomzata az ipar és a földművelés, húsa az ügyesen megszervezett kereskedelem. Ezért igen fontos közérdek az, hogy ez a víz erősödjön, fejlődjön. Fájdalom, nál zavaros, fordult állapotunkban, amikor egyik ember a másikat okolja katasztrófáinkért, igen sokszor elhangzik az az eléggé el nem ítélhető kifejezés, hogy „tisztviselőre pedig nincs szükség.” Nagyon könnyelmű kijelentés ez. Vajon hová jutna kulturális életünk, ha az értelmiség félreállítatnánk. Hogy tudnánk beilleszkedni a kultúrállamok sorába? Schöngysem. Ertelemiség nélkül nincs szervezett állami élet. A tisztviselőkre, az értelmiségre tehát szükség van. Azonban legyünk tárgyilagosak és őszinték. Nem a régi mentalitású tisztviselőre, értelmiségre van szükségünk, hanem olyanra, aki meg tudja érteni a kor szavát s lelkében hordozza az ideális demokrácia eszméjét s annak lelkes, megalkuvást nem ismerő harcosa kíván lenni. Nem elég az, hogy beálljon egy pártba, csupán csak azért, hogy a kenyereket ne veszítse. Nem! Tessék komolyan szakítani a levitézlett múlttal. Tessék levetkőzni a múlt kabátfeladogató gerinctelen szokásait. Tessék a „nagyemlékesség”, „alázatos tiszteltem” megszégyenítő, megállító hízelkedéseivel szakítani ezt, mint elavult rabszolga kiszólást, a tisztviselői szótárból kitörölni.

Nagyon sok panasz hangzik el az értelmiség körében arról, hogy a hivatalokban felbomlott a jó rend, a fegyelem. A hanghordozók az altisztek, a kisebb állású tisztviselők. Hát ez bizony baj! De ennek nem az altisztek, a kisebb tisztviselők az okai, hanem a magasabb rangúak. Okai pedig azért, mert nem álltak a mozgalom élére. Miért húzódtak, vagy húzódnak a szervezkedés munkája elől? Igen szomorú az, hogy a műveltségben bizonyára alantabb levő segéd, vagy altiszt hamarabb megértette az átalakulás nagyhorderejét s odaállott a megmozdulás élére idejében, míg a magasabb állású értelmiség várt, esetleg talán még arra is gondolt, hogy hátha megfordul a helyzet. Alig hiszem, hogy egy párt is arra az állásponton helyezkedjen, hogy csak az altiszt, vagy segéd tiszt dirigáljon a hivatalban, vagy a szervezetben, de azt méltán és jogosan megkívánhatja minden demokratikus párt, hogy tessék az új népi uralmat komolyan venni, magasabb intelligenciájánál fogva az élre állani és az átalakulás munkáját becsülettel meggyőződéssel, teljes erejével szolgálni. Ha ez bekövetkezik, megszűnik a sérelem, mert a kisebb állásban levők be-

Gyöngyössy külügyminiszter a magyar-román megbékélésről és barátságról, a két ország közötti vámunióról

A magyar kormány szívélyesen fogadja a román miniszterelnök baráti kezét

Gyöngyössy János külügyminiszter a Független Kisgazda Párt pünkösdi hétfőjén tartott nagygyűlésén élénk visszhangot kiváltó beszéde mondott.

Délelőtt Gyomán, délután Endrődön volt gyűlés több ezer résztvevő jelenlétében. Az endrői gyűlésen megjelent és felszólt Gyöngyössy János külügyminiszter, aki részletesen foglalkozott a hadilogikai ügyével, majd a következő külpolitikai kijelentéseket tette:

— Most nagyon fontos, nagy jelentőségű és már előre jelzem, bennünk őszinte örömet keltő külföldi megnyilatkozásról óhajtok szólni. Groza Péternek, a demokratikus román nemzeti kormány miniszterelnökének a budapesti „Népszava” munkatársa előtt tett legfrissebb nyilatkozatáról van szó. Azért mondom, hogy a legfrissebb, mert Groza miniszterelnöknek nem ez az első jóbaráti és Magyarországgal való szívélyes viszony helyreállítására irányuló megnyilatkozása. Nyilatkozatában a román miniszterelnök ezt mondta: Végleges megbékélést akarunk teremteni Románia és Magyarország között, nemcsak barátságról, de együttműködésről is van szó. Majd így folytatta: Erdély, ahol a románság és a magyarság sok-sok évszázad óta él, ez az Erdély számunkra nem lehet fal, hanem csak hid Magyarországra fel.

— Groza miniszterelnök a maga elgondolását határozott formában körvonalozta, amikor arról beszélt, hogy a két ország között létre kell hozni a vámuniót, meg kell szüntetni az útlevél-kényszert, hogy a budapesti, vagy miskolci szabó-mester leánya, aki Décsen, vagy Sepsiszentgyörgyön ment férjhez román vásutáshoz, az akkor látogassa meg, amikor akarja. Groza miniszterelnök le akarja bontani a vámbarrieréket, útlevélből és cenzúrákból épített határfalat.

— A magyar kormány azt a baráti kezét, amelyet a romániai miniszterelnök felénk nyújt, nemcsak szívélyesen fogadja, de nehezen és türelmetlenül várja a pillanatot, amikor őszinte és igaz magyar barátsággal meg is szoríthatja. Meggyőződésem és biztos vagyok benne, hogy nemcsak a demokratikus magyar kormány minden egyes tagja, de a demokratikus pártok minden vezetője is

mind vallja, hogy a feudalizmus és reakció nyomása alól felszabadulva: a gyűlölködésnek és rossz szemszédi viszonyoknak véget kell vetni. Soha erre alkalmasabb pillanatot nem volt nemcsak politikai, de gazdasági vonatkozásban sem, mint ma. A Duna-medence államai saját kárunkon érezhetik és tapasztalhatják azt, milyen erkölcsi és anyagi romlásra vezetett ezeknek az egymásrautaltság tudata köztudattá válók, mint ahogy azzá kell válni és mint ahogy saját nehéz sorsa minden nemzetet rákényszerít erre a tudatra, akkor a kibékülésnek, az együttműködésnek és az őszintén megnyilatkozott barátság-

a háború vihára. Egyiken kevésbé, a másikon súlyosabban, de nyomában mindenütt romok elszegényedés és nyomorúság maradt. Ezekből a romokból, ebből az elszegényedésből kell feltámadni és a javulás csak az érdekelt szomszéd népek közös megértésével és kölcsönös támogatásával lehet. Egy-másra vagyunk utalva és ha az egymásrautaltság tudata köztudattá válik, mint ahogy azzá kell válni és mint ahogy saját nehéz sorsa minden nemzetet rákényszerít erre a tudatra, akkor a kibékülésnek, az együttműködésnek és az őszintén megnyilatkozott barátság-

nak semmi sem állhat útjába, annál kevésbé, mert meggyőződés, hogy a dunai államok megbékélésére, együttműködésére irányuló törekvések mindenkor támogatásra találhatnak a Szovjet-Uniónál, amelynek nagy vezére, Sztalin a legpéldásabban együttműködését és együttműködését teremtette meg az önálló, szabad nemzeteknek a szövetséges szocialista köztársaságokban. A magyar kormány annál örvedetesebbnek tartja a román kormány részéről most többésem elhangzott baráti megnyilatkozásokat, amelyek tetekben és ténylegben is megnyilvánulnak, mert — sajnos — nem minden oldalról hallunk hasonló szavakat és tapasztalatokat, hasonló tetteket.

A külügyminiszter fejtegetését sokszor szakította meg a viharos éjjenzés, különösen, amikor a vámhatárok megszüntetéséről és a magyar-román együttműködésről beszélt, a főmegbeszélésben Groza miniszterelnököt és a baráti Romániát.

Churchill lemondott és átmeneti kormányt alakít

Az angol munkáspárt tovább nem vesz részt a kormányzatban, feloszlott a kormánykoalíció Uj választások lesznek Angliában - A német Dönitz kormány tagjait letartóztatták

A nemzetközi események sorában az angol hírek állnak az érdeklődés előterében. Tegnap bekövetkezett Churchill angol miniszterelnök lemondása. Megelőzőleg Churchill levelet intézett Attlee helyettes miniszterelnökhez, a munkáspárt vezetőjéhez.

A munkáspárti szövegű szerint Churchillnek Attleehez intézett levele annyit jelent, hogy az általános választások július elején lesznek. A levélben Churchill nem adta meg a parlament feloszlásának időpontját, ellenben megismétli érveit a koalíció őszig való fenntartása érdekében. Kijelentette, hogy a koalíció meghosszabbításának megállapítása kritikus időpontban gyengítene a kormány eredményeit.

Délután jelentette a londoni rádió, hogy Churchill miniszterelnök szerdán délután 12 órakor benyújtotta lemondását. A rádió-kommentátor szerint e lépéshez a munkáspártnak az a határozata vezetett, hogy tovább nem vesz részt a kormányzásban. Tíz év után most először lesznek Angliában választá-

sok. Rövidesen várható az angol parlament feloszlása, a választások előreláthatóan július 5-én lesznek.

Churchill lemondásával kapcsolatban londoni politikai körökben azon a véleményen vannak, hogy teljesen véget ért a koalíció a konzervatív párt és a munkáspárt között.

A késő esti órákban Londonban a következő jelentést adták ki: A jelenlegi angol koalíciós kormány feloszlott, miután Churchill a királynak benyújtotta lemondását. Az új választások június 5-én vagy 11-én lesznek megtartva. Addig Churchill átmeneti kormányt alakít, amelyben pártönkívüliek fogják betölteni a kilepett munkás és liberális miniszterek helyeit.

A NEMET KORMÁNY TAGJAIT LETARTÓZTATTÁK

Londonból jelentik, hogy az úgynevezett német lényleges kormány minden tagját letartóztatták és hadifogólyként kezelik őket. 300 tisztet és polgári személyt vettek őrizetbe.

A TRIESTI KERDES

A földközvetleni szövetséges hadsereg megszűlő csapatai Triest körzetében új állásokat foglaltak el. Szövetséges parancsnokok tárgyaltak egymással a triestri helyzet ügyében. Ezzel egyidejűleg újabb diplomáciai jegyzékváltást jelentettek London, Washington és Belgrád között. A jelentések arról számolnak be, hogy szövetséges katonai és diplomáciai körökben növekvő optimizmussal tekintenek a triestri kérdés elé. A 15. hadsergeosoprt főparancsnoka, Mac Clark tábornagy és vezérkari főnöke tegnap Triestbe érkezett a helyzet tanulmányozására. Mac Clark tábornagy tanácskozott a szövetséges hadsergeparancsnokokkal. A szövetséges csapatok jelentékeny területet szálltak meg Triest körzetében. A megszállásnál a jugoszláv csapatok nem fejtettek ki ellenállást. A jugoszláv csapatok Triestben növelték őrségüket. Jugoszláv csapatok folytatták egységeik visszavonását Dél-Ausztriából. Az angol rádió tudósítója jelenti Klagenfurthól,

látják, hogy érdekük azonos a magasabb állásbelükével s helyre fog állani a hivatalokban a fegyelem. Végül mindenki kötelesség szerinti azt a feladatot, amelyet a szolgálati szabályzat részére megállapított.

Nagy súlyt fektessen a magasabb rangú tisztviselő arra, hogy az altisztet, a kisebb állású nézze le. De viszont az alantás altiszt, vagy tisztviselő sem felekezzen meg arról, hogy a hivatalban rendnek, fegyelemnek kell lenni. Köteles mindenki az állam,

város, vagy község érdekeit teljes erővel szolgálni s a kapott rendelkezéseket pontosan végrehajtani. Egy ilyen átalakulásnál, amelyet most át kell élnünk, természetesen vannak kilengések. Ezeket a kilengéseket a magasabb állásban levő tisztviselőnek kell levezetni. Még pedig sok szeretettel és megértéssel. Meg kell magyarázni, hogy a demokrácia legnagyobb ellensége a fegyelmetlenség. A fegyelmetlenség a reakciót hízlalja. Erre pedig egyetlen pártnak sincs

szüksége. A szolgálatban legyen fegyelem, rend, egymás megbecsülése. A fizetések, a munkaszolgáltatások értékéhez vannak megállapítva, tehát a demokrácia elvéhez hűen a több tudással rendelkező, nagyobb díjazásban részesül, mert nagyobb értékű munkát szolgáltat. Ezt mindenkinél meg kell érteni. A nagyobb fizetés azonban nem jelenti azt, hogy az egymás megbecsülésében nagy távolságokat állítsanak egymás közé. Fegyelem a hiva-

talban, barátságos megértés a hivatalon kívül.

Ha így összefog az értelmiségi pályán működő tisztviselői társadalom, ha egymás megértve egyúton halad, nemcsak saját érdekeit tudja erősen képviselni, hanem azt meg is tudja védeni. Ilyen módon megszűnik az egyenetlenség, a fegyelmetlenség s helyébe lép a már régen megállapított tény, hogy: egyetértésben rejlik az erő!

DOZSA GYÖRGY.

hogy Tito marsall csapatának Karinthiából való kivonása már csaknem befejeződött nyert. Klagenfurtban a szövetséges katonai korományzat átvette a közigazgatást és élelmiszerjegyeket osztanak szét a lakosság között.

MOSZKVAI ALLASPONT

A Moszkvában megjelenő „Háború és munkásosztály” című lap foglalkozik a nemzetközi helyzettel és a következőket írja:

„A háború harcából és győzelméből most le kell vonni a tanulást. A győzelem az összefogás eredménye. Hangsúlyozza a lap, hogy a háború folyamán minden szövetséges hadsereg hőiesen harcolt, azonban a legdiadalmasabb lényben a vörös hadsereg ragyog. A világ népei a szovjet hadseregben tisztelték a faszizmus elleni küzdelemben harcolókat. A háború bebizonyította, hogy a demokratikus népek szövetsége képes volt legyőzni a béke ellenségét. Most a béke biztosítására is ezeknek a népeknek az együttműködésére van szükség. A kis és nagy nemzetek érdeke megköveteli, hogy a nagy államok amelyek együtt léptek fel a közös ellenségrel szemben, most együtt lépjenek fel a béke érdekében. A győzelmet biztos alapokra kell helyezni. A mostani helyzet megköveteli egy nemzetközi szervezet létesítését a világ béke biztosítására. A háború megváltoztatta Európát képt. Egész sor új probléma merült fel. A gazdasági életet újra kell építeni, kenyeret kell biztosítani a széllel néprétegeknek. A kis népek előtt most az a feladat áll, hogy biztosítsák szabadságukat és függetlenségüket. A német kapitulációt Berlinben írták alá. Ez a tény a német fasizta hordák megsemmisülésének szimbóluma.”

MONTGOMERY TABORNAGYOT

neveztek ki a Németországi Szövetséges Ellenőrző Tanács brij tagjává. Ez a tanács fogja felváltani Németországban a legfőbb szövetséges főhadiszállást. Montgomery tábornagyot egyúttal kinevezték a megszálló brij csapatok főparancsnokává is. További lépés Németország ellenőrzése terén Rux tábornok kinevezése is Eisenhower személyes képviselőjévé a flensburgi német katonai kormány mellé.

Egy tudósító ezzel kapcsolatban így ír Gyors lépéssel közeledik a nap, amikor a Döntésklikk hasznossága a szövetségesek számára véget ér. Franc Gillard táviratolja Közép-Németországból: Az angol, amerikai és orosz csapatok között a viszony a egész vonal mentén szívélyes.

38 halálos ítélet Bukarestben

Bukarestből jelentik: Bukarestben tegnap hirdették ki a népbíróság ítéletét több háborús bűnös ügyében. A népbíróság 38 halálos ítéletet, egy életfogytiglani és több 1-5 évi terjedő szabadságvesztéses ítéletet hozott.

Rádió és villamos szerelési anyagokat magas áron vesz BRAUN József kir. herceg-u. 5

FÉRFI FEHÉRMÉMŰT,
Főkeletes szabással készít a Tiszvári Fehérméműt üzem Bőrmunkát vállalok.
Vár u. ca. 2. szám. főtelep.

MODERN ÉS STYL BUTOROK
standard székerek, konyhaberendezések, íróasztalok, zongorák, fotelok, vitrinek, oszlopok, étkészletek, perzsaszőnyegek, márkás fősztrémények, ágycsukók nagy választékban kaphatók
IVÁNY ENDRE Áruforgalmi iroda és Műkereskedésben
Piac-u. 67. (Miklós-u. sarok.) Ugyanott mindennemű lakberendezési tárgyak vétele

A demokrácia megköveteli, hogy a nép maga döntsön sorsáról

Nagysikerű párt nap Hajdúszovátán

A Független Kisgazda Párt hajdúszovátai szervezete hétfőn nagysikerű pártnapot rendezett. A párt nap programját délelőtti taggyűlés vezette be, melyet Antal János kisgazdapárti elnök nyitott meg. A debreceni pártszervezet nevében Hódy Béla hangzott fel, hogy a nyugodt belpolitikai légkör elengedhetetlen feltétele az általános tiűkos választások kiírása és megtartása. A demokrácia nem csak megengedi, hanem egyenesen megköveteli, hogy a nép maga döntsön saját sorsáról. A taggyűlés többszázfői hallgatósága viharosan tüntetett a választások minél előbbi mezejése mellett.

Földes Vilmos orvostanhallgató hangsúlyozta az ifjúsági egység megtartásának fontosságát. Az egység megtartásán kívül — mondotta — legfontosabb feladatunk a nevelés és a komoly tanulás.

Nyikos Ferenc, a párt debreceni szervezetének tagja ismertette a

párt gazdaságpolitikai programját, a szervezetet szocializmust. Rámutatott azokra a nagy előnyökre, melyeket a szervezeteti gondolat gyors és alapos megvalósítása biztosít a magyar mezőgazdaság számára. A magyar gazdaságnak — mondotta — a haladás útjára kell lépnie, ha nem akar lemaradni Európa mezőgazdasági versenyében. Az önálló kisbirtokosok rendelkezésére álló kisgazdák szervezetében való tömörülése biztosítja a magyar mezőgazdaság fejlődését.

Tóth Eszrébet a debreceni szervezet nécsoportja nevében hivta közös munkára Hajdúszovátán a szocialisták.

A lelkes hangulatban lefolyt gyűlést követően délután gazdag műsorú előadást rendezett a hajdúszovátai pártifjúság, melynek szereplői, Zabus Eszrébet, Kaszás Sándor, Lajter Eszter, Szóke Jolán minden díszreter megérdemelnek.

Jön a telekértékelő és lakbérpótadó

A városi Kisgyűlésen Kalenda Lóránt műszaki főtanácsos javaslatot terjesztett be, melynek értelmében a háztelkek mindenkori értékének felszázalékát telekértékelő címén a városnak be kell fizetni. Ezen adó nem bevezetéséért mintegy ötmillió pengő áll majd a város rendelkezésére. Erdős Imre javasolta, hogy a tönkrement telkek háza után csak negyedszázalékos legyen a telekértékelő. Szendrey L. polgármester válaszában kijelentette, hogyha a kormányzat nem siet a bombakárosultak segítségére, úgy ezek életük után méltányos a negyedszázalékos adókievetés. A kisgyűlés az eredeti javaslatot a módosítással elfogadta.

Foglalkozott a kisgyűlés a lakbérpótadóról szóló szabályrendelettervezettel. 25—100 százalékos emelést jelentene az 1945 június 1-én életbelépő városi lakbér-

pótadó, melyből külön alapot létesítenének a háborús rongálások rendezésére. A tervezet szerint 8 millió pengő jövedelem folyna be a lakbérpótadóból, míg egy másik, 10—15 százalékos tervezet lakbérpótadó esetén 3 millió 567.000 pengő folyna be. Erdős Imre hangoztatta, hogy a mai áremelések mellett nem tűzött a 25—100 százalékos emelés, legfeljebb többgyermekes családoknál, ahol nem luxus miatt kell a 2—3 szobás lakás, lehet engedelményt tenni. Az anyagok emelkedése miatt szükséges az ilyen arányú lakbérpótadó. Bércza Lajos hangoztatta, hogy országos rendezéssel kell módot találni a háború okozta károk helyrehozására. Kormányintézkedés szükséges e kérdés alapos és megnyugtató megoldásához.

Végleges döntést a mai közgyűlés hoz.

Mindenkire kötelező lesz a társadalombiztosítás

A minisztertanács elfogadta Molnár Erik népjóléti miniszter rendeletét a Társadalombiztosító Intézet önkormányzatának megvalósításáról. Az önkormányzat tagjai kétharmadrészből munka vállalók, egyharmadrészből a munkaadók kiküldötjei.

A rendelet megerősíti az ideiglenes önkormányzati szervek megbízását mindaddig, amíg az új alapszabályok alapján megtörténnek az önkormányzati választások. Eltörölte a miniszter rendlete a hétharát. A jövőben a fizetés összegétől függetlenül mindenkire kötelező lesz a társadalombiztosítás minden ága. A járulékokat, amelyeknek egy részét a multhán levonták az alkalmazott fizetéséből, a jövőben teljes egészében a munkaadó viseli.

Az újalakuló társadalombiztosító intézmények valamennyi alkalmazottját és orvosát maga az ön-

kormányzat választja. Június 30-án megszűnik az összes alkalmazottak és orvosok jogviszonya a társadalombiztosító intézetekkel és az intézeteknek teljes szabad lesz a keze, hogy az orvosok és alkalmazottak közül kiknek szolgáltatást tartoztat a jövőben. A baloldali maradtartásúkat elbocsátott tisztviselőket és alkalmazottakat rehabilitálják az OTI-nál.

Örízetbe vették Veréb Lajos kormánytanácsost, internálták Helm Sámuel MÁV tanácsost

A debreceni rendőrség politikai osztálya örízetbe vette Veréb Lajos börtönös, kormánytanácsost, akit munkás- és néppellenes bűncselekményekkel vádolnak. A feljelentés a következő vádakhoz hozza fel ellene: Egyes munkásait, akik betegség miatt otthon maradtak, esendőreikkel hurokoltatta be a gyárba, mikor rossz hangulatban volt, cédulákra írta a neki nem tetsző munkások nevét és kalapból kisorsoltatta, hogy kiket bocsát el közülük. Egyes alkalmazottait bikacsokkal verte, bűdös kommunistáknak nevezte. Ügyében folyik a vizsgálat.

Internálták Helm Sámuel MÁV tanácsost, aki a fűtőháznál a rendőrség megállapítása szerint lapátal verte a munkásokat, faszista tevékenységet folytatott és a baloldali érzelmi alkalmazottakat karszalaggal jelölte meg. Ugyancsak internálták Temesváry Mihály MÁV segédosztály, akiről megállapították a nyomosítás során, hogy a nyilas párt tagja volt és a pártban fegyveres szolgálatot is teljesített.

VAGYONMENTŐ Bádógos-u. 1.

A Gyermekbarát Egyesület újra megkezdi működését

Mi a mi ledrágább kincsünk, a gyermek. A gyermek, akinek ma oly nehéz az élete, akinek annyi minden hiányzik az életéből, ami a gyermekek életét olyan széppé, olyan jóvá, olyan napsugarassá tudja varázsolni. Hiányzik a kenyér, hiányzik a tej, a cukor, nem is beszélve a háború borzalmairól, ami annyi gyermeknek megmérgezte a lelkét.

Vannak talán még ma is olyan emberek, akik emlékeznek a Gyermekbarát Egyesület működésére, a nyaraltatásokra, mesedélutánokra, különböző akciókra, amivel a szegény munkások gyermekei igyekeztek segíteni. A Gyermekbarát Egyesület újra megkezdte áldásos működését. Újra tartunk mesedélutánokat, megkezdjük gyermeknyaraltatási akciónk megszervezését, ahol a gyermekek felügyelet mellett kapnának egy pohár tejet, esetleg néha egy darab kenyeret, vagy süteményt is.

Kérjük mindazokat, akiket a gyermekek sorsa érdekel, ne olvassák el ezt kis cikket csak úgy szórakozottan, hanem gondolkodzanak rajta és legyenek segítségünkre, hogy minél többet, minél szébbet adhassunk a gyermekeknek. Molnár Eszrébet.

A Termelő Bizottság rendelkezései

DÜLOBIZTOSOK FICYELMÉBE.

Az igaz állatok őrzésével, nyilvántartásával, lebegyzésével és az ezekre vonatkozó állásokkal, feljegyzésekkel, illetve igazolásokkal kapcsolatos ügyek intézése ezentúl nem a városi gazdasági ügyosztálynál, hanem az I. főú közgazdasági hatóságban (járólételező irodában) történik. Felretekés elkerülése végett ismelteltet közlöm, hogy úgy a traktorosok mint az igazok által végzett szántási munkálatok bérdíja két, helyenkint 140 pengő. Ha a traktor boronást is végez, meg külön 20 pengő. Az igazok által végzett csak vetési munkálatok bérdíja holdankint 30 pengő, csak boronás bérdíja 20 pengő, vetés és boronás együtt holdankint 50 pengő, vetés, boronás és megterelés együtt pedig 70 pengő. Ezen felül a borszántást végző traktoros tartozik az igazorvól rendelkezésre bocsátott ember vendés takarmányozására is köllőké gondoskodni. Ha valaki ennél többet kér, vagy követel, felleltendő a dűlobiztosnák. Minden gépi és igazo szantatlan és vetetlen területet mellobbi megmunkálására szantandó és a dűlobiztosok útján karhatalmmal is igénybe vehető. A felhívás és rendelkezés be nem tartok pedig azonnal bejelentendő. Mindezek, akik időszerű munkásokat ajánlhatnak foglalkoztatni gazdaságukban, első igényüket jelentésként a termelői bizottság jegyzőjénél.

A dűlobiztosok május hó 27-ére, vasárnapra a bizottság ülése előtt tartoznak bejelenteni, hogy dűlobiztosok összesítve, hany kat, hold föld milven terményekkel van ellátva, bevetve, mennyi a felszántott, de még be nem vetett terület és hany hold földterület nem lett ezideig megszántva és hogy ezen utobbiak kiknek a birtokában vannak az ezek fel letteke már név szerint és egyenkint jelentve. Polgármester.

Kerékpárok kötelező bejelentése

Felhívom mindazokat, akik saját kerékpárral rendelkeznek, hogy orosz és magyar nyelvű kerékpár-igazolványok kiállításra és átvétele végett a debreceni rendőrfőkapitányság földszint 25. számú szobájában törvényes következmények terhe mellett a következők szerint, ben és időpontban jelentkezzenek: A—D-ig folyó hó 25-től 30-ig (vasárnap is), E—J-ig folyó hó 31-től június hó 4-ig, K—O-ig június hó 5-től 10-ig és P—Zs-ig június hó 11-től 15-ig minden nap reggel 8-tól délután 4-ig. A kerékpárt és a régi igazolványt mindenki hozza magával.

Akik e bejelentési kötelezettségnek eleget nem tesznek és igazolványt alkalmával ilyen igazolvány nélkül nem rendelkeznek, a kerékpár elkobzása mellett szigorú büntetésben részesülnek.

Rendőrfőkapitány.

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el **STASSIK LAJOS** ékszerésznél Piac-u. 56.

Tudomásul

A demokratikus elvekkel folyik a szabad véleménynyilvánítás. Ennek a szabad véleménynyilvánításnak egyetlen határa az, hogy ne támadjon a demokrácia ellen. Lapunk a szabad véleménynyilvánítás elvét követve a multhán, mikor ezért üldözötes jart és követi, most is mikor a szabadság legközelebb minden demokratikus fel fogású embernek joga van véleményt nyilvánítani a köz dolgában.

A „Közönség szava” rovatunkat a multhán kénytelen volt átúrnai a leg-sötétebb reakció. A mai időkben azonban a legkevesebb kifogás sem merül fel az ellen, ha a közönség köréből is hoznak emelkednek az idoszeru kar-desekben.

Egy szocialdemokrata párttag, Csádk János (sajtóhírből) kifolyólag jelent meg a neve tévesen Modak-kénti hozzászólását közöttük a magán-szt-viselek igazolásának kérdésében. Világos, hogy az abban foglaltak nem a lap álláspontját képezik, még kevésbé a Független Kisgazdapárté. Ha a Kisgazdapárt, vagy a „Debreceni” valamely kérdésben állást foglal, ezt semmi esetre sem teszi a lap. „Közönség szava” rovatában, Ennek a rovatnak elnevezése is nemcsak azaz mindent. Ez olyan vilagos, hogy a „világ” is tudomásul veheti.

Közbevetőleg megjegyezzük, hogy éppen a vitát provokáló lapjaink, nek ugyancsak tegnap számban jelent meg egy nyilatkozat, mely azt az elvi álláspontot felel ki, hogy az aláírás nélkül megjelent cikkek szerzői a sajtószakszék szerint, magukat megnevezni később sem szoktak, mert ezek a cikkek személytelenül, a lap véleményeként jelennek meg. Ha ezt a felfogást helyesnek tartja lapjaink, akkor helyesnek kell elfogadnia ennek a fételnek a fordítottját is, nevezetesen azt, hogy az aláírással megjelent cikkek nem a lap véleményeként jelennek meg. Csodáljuk, hogy lapjaink más felfogást vall első oldalán és más a harmadik oldalon.

Mindezt összegezve: A „Debreceni” nem foglalt állást a magán-szt-viselek igazolásának kérdésében csupán az történt, hogy leközöltük egy szocialdemokrata párttag hozzászólását a vélemény-szabadság tiszteletreméltó elve alapján, a dolgok tisztázása érdekében. Amint leközöltük az igazolási bizottság állóknak a választás is, követte a legutóbbi demokrácia feltevést. Mi magunk azért is nem foglalkoztunk a magán-szt-viselek igazolásának kérdésével, mert az eddigi elmarasztaltak egy-két kivételtől eltekintve, olyan faszista jellegű ügy-szűlének stb. voltak tagjai, melyek bennünket eltizeden át üldöztek. Nem tartottuk időszerűnek, hogy a magunk részéről hozzászóljunk ehhez a dologhoz. De éppen ezért nevezetes az a gyánúsítás, hogy a közönségtörzs személyeket akarnak megfenégetni. Semmi közünk van ahhoz, hogy a demokrácia elvét minden vonalon megszűnjék a kéréseskerés, a forerítés. Miután kéréses módjával a magán-szt-viselek igazolási módszerének helytálló voltához, ebben a kérdésben éppen tisztázódás érdekében helyet állunk egy hozzászólásnak. Ennyi igazán is más semmi. Aki a demokrácia jertéi lenyerve tisztában van, az nem eméltet kifogást, ha a demokrácia legfontosabb vívmányával, a szolas és vélemény-szabadsággal élnek is az emberek a demokratikus intézmények, szervek vagy éppen a demokratikus sajtó keretén belül.

Férfi ruháért, méter áruért, rövid áruért NAGY ÁRAT FIZET ÁDÁM és VAS Csapó-u. 30.

IROGEP VÉTEL, ELADÁS, JAVÍTÁS Molnár Sándor irógépműszerész mester PIAC-UTCA 58.

Jó állapotban levő személyautó gumit V E S Z E K Dr. UNGÁR ISTVÁN gépjármű kereskedő Hatvan-utca 1. II. em. 5.

CSONKAI SZÍNHÁZ
Ma, május 24-én csütörtökön Deési Jenő, Nádas László és Kőszegi Pál nagysikerű operettje

Nem házasodom!
Kezdeté d. u. 1/26 órákor

A debreceni népbíróság Tatay Zoltánt hét évi börtönre, állásvesztésre, Almássy Márton tiz évi börtönre és állásvesztésre ítélte

A debreceni népbíróság szerdán három ügyben tartott főtárgyalást. A tárgyalást Tomola Béla tanácselnök, tárgyalásvezető vezette, a vádat dr. Daróczy István ügyész képviselte.

Elsőnek dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök ügyét tárgyalta a bíróság, akit háborús bűncselekménnyel vádolt az ügyész, mert 1943 januárjában, majd 1944 januárjában mint a Vöröskereszt elnöke, a Vöröskereszt intézőbizottsági ülésén és közgyűlésén két beszédet tartott, amelyben a háború továbbfolytatása mellett foglalt állást, népszerűségét fejezte ki a német hadsereg előtt, méltatta a japán haditevékenységét is, megemlékezett Mussolini regényes kiszabadításáról stb.

Tatay Zoltán az elnök kérdéseire kijelentette, hogy 1887-ben született, katona nem volt, a katonai határban 12 hold földje volt, de most elvették. Nem érzi magát bűnösnek. Elismeri, hogy a vádiratban közölt beszédét elmondotta, de ezekben nem egyéni dolgokat fejtett ki, hanem azokat, amit a sajtó, rádió, államfőriák mondtak és közöltek, sablonos frázisokat. A német propaganda vezette félre, neki a beszédekkel is a Vöröskereszt megsegítése volt a célja. A gyűlésen 5-6 óra néni és bácsi volt jelen és ezek előtt nem követhető el igazságtalanság. Arra vonatkozólag, hogy ő pacifista érzelmű volt és ő javasolta a bombatámadások költségtérítésének megszüntetését, kérte kihallgatni Nagybakai Antal és Des-Combes Henriket és kéri a két beszéd összehasonlítását, teljes felolvasását. A városnál 35 éve szolgál, soha politikával nem foglalkozott, hivatalában és társadalmi életében is szociális, karitatív szeretetmunkát fejtett ki.

Ezután a népbírók intézkettek több kérdést. Sándor László népbírósági elnök: Akkor is szót emelt a terrorbombázás ellen, amikor a németek megkezdték azt? — Így válaszolt Tatay: — Nem volt időbőz köve az indítványom. — Daróczy ügyész: — Még 1944-ben is hitt a német győzelemben? — Vádlott: — Nehéz erre felelni, volt, amikor hittem, volt amikor nem.

Ezután a bíróság elutasítja a Tatay által kért két tanu kihallgatását, csupán a beszédei és jegyzőkönyvek teljes ismertetését rendelte el. A jegyzőkönyvek-ből kiderült, hogy a Vöröskereszt gyűléseken jelen volt többek között Kölesy Sándor polgármester és neje, kimentette távolmaradását Berettyó Károlyné hadtestparancsnok neje.

Ezután Daróczy István, az új ügyész tartotta meg első vádbeszédét. Tatay két beszéde — mondotta — háborús uszítást tartalmaz. Neki az árvaik könyneinek letörése, a sebesültek ápolása, megsegítése, a szenvedések enyhítése lett volna a feladata és felcsapott háborús uszítóknak, hogy még nagyobb legyen a vérvesztésük, még több sírdomb domboruljon. A vádlott letért a béké utáról, a béke apostola háborús uszító lett, most van a felelősségrevonás ideje, hogy a felelőtlen ember felelőtlen tette elnyerje méltó büntetését.

Balassa Zsigmond ügyvéd védőüdvözlésének az új, átalakított népbíróságot. A régi rendszer az esküdtbíróválasztást kiközösítette, így örömmel látja a népbíróságot, amely megközelíti az esküdtbíráskodást. A védelem elismeri, hogy Tatay hibázott, amikor a beszédét elmondotta, de méltányos ítéletet kér, hiszen Tatay nem politizált soha. Meskó Zoltán a budapesti népbíróságnál öt évi börtönt kapott, ezt mérlegelve kéri kiszabni az ítéletet.

A népbíróság rövid tanácskozás után hirdette ki az ítéletet,

Tatay Zoltánt két rendbeli háborús bűncselekmény miatt hét évi börtönre ítélte, azonkívül állásvesztésre és nyugdíjvesztésre. Tatay fellebbezett az ítélet ellen, az ügyész megnyugodott.

ALMÁSSY MÁRTON BŰNÜGYE

Ezután Almássy Márton hajdúböszörményi ref. vallásánál állott a népbíróság előtt háborús bűncselekménnyel vádolva. A múlt év május 21-én Hajdúböszörményben, a Hősök-emlékútnépén beszédet mondott, amelyben a háború továbbfolytatása mellett foglalt állást. Ezt a beszédjét leköszölte a Hajdúböszörmény című hetilap vezetőhelyén. Almássy Márton előadja, hogy 1895-ben született, katona nem volt, egyetemet végzett, két gyermeke és két gyámfia is van, ház, föld, kert, szőlő vagyona. Nem érzi magát bűnösnek. Szalkay Sándor hajdúböszörményi polgármester presszionálta, hogy a beszédet mondja el, megadta az alapanyagot is. A polgármester elnöke volt az iskola igazgatótanácsának és mint ilyen feleltessé, így a felkérés parancsnak számított, azonkívül akkor már a németek sok embert elvitték és a polgármester közölte, hogy most már a németek dirigálnak és nem merete visszautasítani a felkérést. A beszédét a hetilap az ő engedélye nélkül közölte. Papp János szavazóbíró: — Miért nem adta vissza a megbízatást, esetleg betegség címén? — Vádlott: — Hivatali felelősségem parancsa volt és a megfélemlítés. — Fazekas József népbíró: — Tudta-e, hogy a németek mindég bajt hoztak ránk és most is? — Vádlott: — Hogy ennyi bajt okoztak és hogy csak eszköz voltunk — nem tudtam, csak most.

Ezután dr. Révész Imre püspököt hallgatta ki a népbíróság tanúként. Almássy Márton — mondotta — segédlelkészem volt és azóta is figyelemmel kísérem működését, őszinte nagyrabecsúléssel viseltetem irányába, mint embert is értékeltem. Közéleti szereplése is kifogástalan volt, soha nem politizált, végzetesen csendben munkáját és a beszédét végzetesen kiküldésnek tartom, ami morális és lélektani kényszer eredménye, az elvakító propaganda hatása alatt tette. A polgármester erőszakos volt és kénytelenek voltak neki engedni az egyházi emberek. Nem volt érdekhajhászó a vádlott, ha könyökölni akart volna, hozzájutott volna a vádlott akár a képviselőiséghez is.

Bodnár István cipész, a Kommunista Párt régi tagja arról vall, hogy ő nyomozott Almássy Márton múltját és szereplését tisztázására, de semmi terhelőt nem tudott meg, sőt az oroszok bevonulása idején polgármester lett.

Ezután Daróczy István ügyész, majd Fehértó Gyula ügyvéd tartották meg a perbeszédét és utána hirdették az ítéletet a bíróság. Egy rendbeli folytatólagosan elkövetett háborús bűncselekmény miatt 10 évi börtönre ítélte a népbíróság, azonkívül állásvesztésre, de nyugdíját a gyermekre való tekintettel meghagyta a népbíróság. Enyhítő körülménynek vette a népbíróság, hogy nem politizált, de nem fogadta azt el, hogy kényszer hatása alatt mondta el a beszédét. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Almássy és védője enyhítésért fellebbezett.

ELNAPOLT TÁRGYALÁS

Harmadjára Novák Gyula debreceni követségi tanácsos, Kalotaszegi utcai lakos népellenes bűncselekményét tárgyalta a népbíróság. A vádirat szerint Novák tagja volt 1939-ben a Balogh István-féle nyilaspártnak, majd 1942-

ben az Imrédy-pártnak és ott jelentős szerepet töltött be. Novák beismerte a tagságot, de vezetőszerepet nem vitt. — mondotta — annál kevésbé, mert fia a harcban meghalt, felesége agyvérzést kapott és egy évi súlyos betegség után hunyt el. A világháború óta súlyos beteg. A nyilas párt szerinte akkor törvényes párt volt és a bérjavítást elérendő lépett be a pártokba. Balogh István kuncsaftja volt, ő vitte be a pártba. A Tűzharcos Szövetségben a zsidók mellett foglalt állást. A bíróság kihallgatta Pén-

zes Bálint és Szél János cipészeket, akik nem tudnak arról, hogy Novák a pártban tisztséget viselt volna. Balogh Istvánnak jó barátja volt, sokat jártak együtt. A bíróság a védő kérésére elrendelte vitéz Kozma György Imrédy-párti elnök kihallgatását annak tisztázására, hogy milyen szerepet töltött be a pártban Novák és annak megállapítását, mikor szűnt meg a Balogh István-féle nyilaspárt és a tárgyalást elnapolta. Az új tárgyalást közelesen megtartják.

Szinész esküvő a halálos ágyon

Badóczy István, a Csokonai-színház tagja meghalt

Badóczy István, a Csokonai-színház népszerű drámai művésze, számos nagy siker részese szerdán reggel 38 éves korában elhunyt.

Badóczy István az elmúlt évadban szerződött Debrecenre, Beleznyai István társulatához, ezt megelőzően Arad, Temesvár, Szatmár és Pécs színházainál működött. Budapestre az ostrom hetében hűléses megbetegedést szerzett s Debrecenbe már olyan rendkívül súlyos állapotban került vissza, hogy néhány napos színházi próba után orvosi tanácsra szanatóriumba szállították.

ták.

Kedden délelőtt még dispenczióval házasságot kötött Ujvárosi Katóval, a Csokonai-színház tagjával, ekkor azonban már mindenképp tudta, hogy állapotja menthetetlen.

Halála kollégái körében és városunkban nagy részvétet keltett. A színház homlokzatára ismét fölkerült a fekete lobogó, jelölték annak, hogy Badóczy István a színház saját halottjának tekintti. A temetés valószínűleg pénteken délután lesz a Köztemető rayatazó terméből.

A város vagyonával elmenekült tisztviselők felelősségének kérdése a kisgyűlés előtt

A városi törvényhatóság kisgyűlésén dr. Vass Károly t. b. polgármester tett előterjesztést az elmenekült városi tisztviselők által elvitt városi tulajdonok számbavételéről. Szabó Kálmán polgármester intézkedésére összeállították az elvitt értékek kimentését. Eszerint két és fél millió értékű pénz és értékpapír, ezenkívül állatokat, szekereket, 16 autót, gazdasági termékeket, 30 hordó benzint, 4 hordó olajat, múzeumi értékeket, pénzügyiintézményt, gyógyszert, a polgármesteri hivatal 13 darab nagy szőrményét, a tűzoltó-felszereléseket, iró- és számológépeket, tűzoltóruhákat, szövegeteket, eszűmákat, 730 kg. szalonnát, 290 kg. zsírt, cukrot, a szegényház lekvár- és rumkészletét és egy Wertheim-szerkezt is elvitték. Elvitték a gyám-pénztárból örzött, árvák tulajdonát képező pénzt és ékszerkezt is.

A javaslat kérte kimondani az elmenekült városi tisztviselők erkölcsi és anyagi felelősségét a köztulajdoni képező értékek elvitelével kapcsolatban. Debrecen évszázadokra visszanyúló történetében soha sem fordult elő, hogy a város vezetői elmenekültek volna. Csóka László polgármesteri beiktatásán kijelentette: „A város iránti hűség vezet, példaadással kívánok előjárni...” Három hónappal később a szöveget elfelejtette, a városi hűtlenül elhagyta a városi tulajdonokat, a városi tulajdonokat, a városi készpénzt, hanem az árvák vagyonát, a lakosság, köztük a szegények életét is elvitték. Felelősség magán- és büntetőjogi felelősség terheli Csókát Lászlót és társait — mondja az előterjesztés.

Révész Imre püspök: A javaslatot elfogadja, sőt azt helyenként túlságosan enyhén megfogalmazottak tartja. Utalt Vigkedvő Mihály és a többi egykori városvezető példájára, akik török selyemzsinór által haltak meg városukért. Vass István polgármesterége idején, nemsokkal az orosz felszabadító csapatok bevonulása után Vassy megtalálta nyomtatott példányát a kiürítésre vonatkozó miniszteri rendeletnek. Ebben expressis verbis benne van: azt az eszközt és személyzetet, mely a

város közegészségügye és közbiztonsága érdekében szükséges, feltétlenül helyén kell hagyni. Tehát ezek az urak saját kormányuk rendelkezéseit is túlmélták.

Fürst László, Kondor Imre és Bárcza Lajos kifejtették, hogy a város vádlóként lépjen fel az erkölcsi megbélyegzés mellett az anyagi felelősségét is mondják ki. Kobozzák el vagyonukat. A városi vezetők nem tömegpánik hatása alatt, hanem politikai exponáltságuk miatt menekültek el. Az anyagi felelősségrevonást minden fórum előtt forszírozni kell. Természetesen az elmenekültek között más elbírálás alá kell, hogy essen a tűzoltó kocsis, akinek azt parancsolják, hogy hajtson el, mint a polgármester, aki a miniszter utasítását is túllépte s nemcsak elhagyta posztját, hanem a város vagyonát is elvitte. Kovács Lajos kifejtette, hogy ezek az urak máig a menekülési előtti cinkosai voltak a német megszálló csapatoknak s mint németbarátokat kell őket megbélyegezni.

A hozzászólások után a kisgyűlés javasolta a város vagyonával elmenekült vezetői vagyonj és erkölcsi, büntetőjogi felelősségének megállapítását.

„Tengeri csata” Elepen

A Magyar Alföld öccsánjának egyik tengerzöld fölgyán lezajlott az első elepi tengeri csata. Nem búvárnászadók, hanem veszőkossarak, nem csatahajók, de tengeri szállító fuvarok voltak a csata harceszközei. A csata eredménye nem megmeredett. Ilaszínú halottakban, hanem ezer mázsa aranyárga, acélos tengeriben fejezhető ki. Az az ezer mázsa piros-aranyárga tengeri a debreceni diákság teszi a szűkebb hazájá, Debrecen asztalára.

A múlt hét szerdáján hosszú karavánok hullámoztak kifelé nyugatnak a városból. A keményebbje zokszó nélkül jette meg a 24 kilométeres utat és boldogan pihent meg az egyik tanya madárdalozó oázisán. Másnap nekilátott a diadalmas útközvetnek.

Félezer debreceni tanuló cindul az Elepen lezajlott tengeri csatáról arra az útra, mely irányában van annak a korszerű nevelésnek, melynek előbb-utóbb egyetemesen kell következni.

Ilyen alkalmak jök arra, hogy érezkelje az ifjúság a népi munka fogalmát és ez a keresztlé ezután megbecsülje.

Jök ezek az alkalmak arra, hogy a diákság ne szakadjon el teljesen az újjászülő földtől, annak robotos

népétől. Az ilyen alkalmak nagy-szerűek a természetes kiválasztásra is, mert csak itt lehet igazán meglátni, ki a legény a talpán.

Ez a félezer diák vállalta a kemény munkát, vállalta az otthoni nál mostohább életet; tehát az első lépésről megszerezte a jó bizonyítványt. Most már következhet a többi, a közértelem szolgálata, az építő munkasorozat, vállalkozásos örömmel azt is!

Somorjai László.

Zsibogó

A boldog békevilágban a zsibogó, a Csapo-utcai „Zsibó” a szegény emberek szédelt-vedelt holmijának a piaca volt. Itt adta, vette egyik szegény ember a másiktól a káposztos cipőt, a foltos ruhát, az ócska fazekat és egyéb házi ingó-bingókat. Akadt ott sok olcsó filléres, új portekka is. A városi boltok akkor még tele voltak árúval, adták meg „résletre” is az angol szövetet, japán selymet, francia kelmőt és egyéb finom hazai és külföldi portekát, de a szegény ember azokat nem tudta megvenni, ő csak a „zsibiben” vehette meg a szükség's himmi-hummiát.

Sok öregedő kofás néni, meg nyugodt kisember, ha egy kis tökélet gyűjtötte, azt a zsibogóban próbálta megforratni, hogy ezen az üzleti forgalmon, ha nem is rendes megélhetést, de egy kis tejre-husra való tudjon megkeresni, vagy legalább ott a „zsibiben” mezhaltassa a legfrissebb híreket, pletykákat.

Es mivé lett ma a poros, szürke Csapo-utca? Kitelelített, romantikus, színes zsibogó. A Kassai-út zöld fái között elvesztette minden romantikáját és ruf üzletet „feketepecsét” letöltö. Hol lehet ma munka nélkül, gyorsan és ellenőrizhetetlenül, búzás jövedelmre szert tenni egy-két nem is kócos származású ruha, avy-nemű fehéreműtű vászaru, vöröses-vörös zsibogóban. A városi üzletek pultrái pedis üresek, a lerombolt gyárak nem szállításnak portékát és a boltos asztala a pultrá mögött.

Sok dolgot kerülni von el a tisztességes munkától az, hogy a zsibogóban heti egy-két nem valami rozsaszínű „üzlettel” megkeres többet, mint ami a tisztességes munkával tudna megkeresni.

A demokratikus renddel, a munkamorallal nem fer össze ez a mai „zsibogó”. Sürgős intézkedést vár a dolgozó munkásság és polgárság, hogy ezen a helyzeten a hatóság erélyeskezze változtatson, ha másképpen nem megy, szüntesse be az egész zsibogót, vagy kerfolyozza bizonyos árucélok legalább átmenetileg, amíg megindul az aruterelés és behozatal.

A kereskedelmi forgalomnak ma nagyobb részét a használt ócska áruk adás-vevése képezi. A vásárlókönnyűnek érdeke, hogy mánél méltányosabb áron tudja fedezni szükségleteit. Ez ma csak úgy lehetséges, ha a hatóság ezt az üzleti forgalmat irabizton és ellenőrizni tudja. Helyesügyi intézkedéssel be kell tehát teremni ezt az üzleti forgalmat a kereskedők üzleteibe, ahol az áruk származása jobban tisztázható és ahol az üzleti haszon is tisztességes mértékűre szorítható.

Helytelen lenne ezt az üzleti forgalmat csak a „privilegizált” zsibósiparral rendelkező kereskedőknek engedélyezni, mert a vonatkozó iparügyi jogszabályok a normális viszonyokra készültek és méltánytalan lenne ebből a forgalomból a többi kereskedőt kizárni. Átmenetileg tehát engedélyezni vagy tűrni kellene, hogy minden kereskedő a szakmájában tartozó használt áruk adás-vevéseivel is foglalkozhassék. A fogyasztóvédelemnek is ez az érdeke, mert ha több kereskedőnél kapható az áru, akkor a verseny inkább az árak leszorítását eredményezi.

A kinetárnak is érdeke a zsibósiparral rendelkező kereskedőknek engedélyezni, mert a vonatkozó iparügyi jogszabályok a normális viszonyokra készültek és méltánytalan lenne ebből a forgalomból a többi kereskedőt kizárni. Átmenetileg tehát engedélyezni vagy tűrni kellene, hogy minden kereskedő a szakmájában tartozó használt áruk adás-vevéseivel is foglalkozhassék. A fogyasztóvédelemnek is ez az érdeke, mert ha több kereskedőnél kapható az áru, akkor a verseny inkább az árak leszorítását eredményezi.

Országosan kellene rendezni ezt az üzlet, a nagyobb városokban, nehogy a forgalom oda terelődjék, ahol nincs korlátozás a „zsibó” piacán.

Dr. Rényi Ándor

Kellner Tibor mérnök, városi műszaki tiszt fényleges szolgálata visszahelyezését javasolta a városi kisgyűlés. Kellner Tibort 1944 július elsőjével nyugdíjazták, az időközben megjelent kormányrendelet értelmében azonban ezen nyugdíjazási határozat megsemmisült.

Vendéglős szakmában

szakképzett cégvezetőt felvesszünk. „Étterem” elígere a kiadóba.

Költöztetést,

butorszállítást, fuvarozást, helyben és vidékre újra vállal KANT ALADAR Csokonai-u. 31.

VÉTEL ELADÁS
Szövetek, selymek, vásznak
Férfi-nőiruhák, harisnyák.
PAPP Textil-Divatáru Dégenfeld tér 4.
kereskedés

P 1000 jutalmat
fizetünk ki annak, aki tulajdonunkat képező Lévy műszerész Kassai-út 1. szám alatti műhelyéből 1944 október havában eltűnt nagy golyóprést visszahozza vagy nyomára vezet.
Langer és Katz vastelep Hatvan-u. 62.

